

Steun Mooi Averbode Bos & Heide

Meer info: www.averbodebosenheide.be

In Averbode Bos & Heide wordt gewerkt aan een bos- en natuurgebied met toekomst. Dat betekent een gebied met hoge biodiversiteit waarin een uitgestrekt bos afwisselt met heide, duinen en vennen. Een aantrekkelijk gebied vol leven waar er meer natuur te beleven valt.

Werken aan biodiversiteit in Averbode Bos & Heide...

In Averbode Bos & Heide is een door Europa ondersteund natuurinrichtingsproject in uitvoering. Dit project kadert in het herstel van Europees belangrijke leefgebieden voor bedreigde soorten en ecosystemen (een zogenaamd Life-project). Door omvormingsbeheer wordt het eenzijdig productiebos opener en gevarieerder gemaakt en krijgen de heide, landduinen en de vennen terug ruimte. Natte en droge heide, landduinen en vennen enerzijds en wintereiken-beukenbossen en zomereiken-berkenbossen anderzijds zijn immers zo zeldzaam en herbergen zo'n grote biodiversiteit dat ze door Europa aangewezen zijn als 'habitats' die in de lidstaten dienen beschermd/behouden en ontwikkeld/hersteld te worden. Rode lijstsoorten zoals nachtzwaluw, boompieper, havik en wespendiff zullen hier kortelings terug hun leefgebied hebben. Maar ze zijn ook belangrijk voor een hele reeks andere organismen zoals planten en ongewervelden. De vleesetende kleine zonnedauw, het

dwergviltkruid en hopelijk de klokjesgentiaan zullen er terug massaal bloeien. Dank zij dit natuurinrichtingsproject zal een bos- en natuurgebied tot stand komen vol leven en een hoge belevingswaarde.

Om dit doel te realiseren zijn een reeks ingrepen nodig: het herstel van de waterhuishouding en de vennen, het herstel van open ruimtes in de naaldhoutbestanden om de heide terug kansen te geven, de geleidelijke omvorming van een deel van de donkere bestanden van Corsicaanse dennen naar wintereiken-beukenbossen en zomereiken-berkenbossen en de terugkeer naar een naaldbos met ongelijkjarige opbouw en dus grote diversiteit. In het project is ook een ontsluiting van het gebied voor de zachte recreant opgenomen zodat afgesloten bossen van weleer nu 'bos en natuur voor iedereen' worden. Dit natuurinrichtingsproject is het gevolg van grondige studie, voorbereiding en breed overleg met alle partners binnen de natuurontwikkeling onder coördinatie van de Vlaamse Overheid (het Agentschap Natuur

Foto Vilda vilda

en Bos en de Vlaamse Landmaatschappij). De inrichting bouwt voort op het door de minister van Leefmilieu – na advies van meerdere overheidsinstanties – goedgekeurde en rechtsgeldige beheersplan van Averbode Bos & Heide.

Biodiversiteit herstellen en de mensen ervan laten genieten

Dit inrichtingsproject is net zoals de natuurinrichting 'Het Vinne' te Zoutleeuw een effectieve en efficiënte bijdrage van Vlaanderen aan de verbintenis die elke Europese lidstaat aanging tot het nemen van maatregelen voor het stopzetten van de achteruitgang van de biodiversiteit tegen 2010. Nergens in de Zuiderkempen en Oost-Brabant liggen er zoveel kansen om de biodiversiteit te versterken dan in Averbode Bos & Heide. Tezelfdertijd is er geen concurrentie t.a.v. andere ruimtegebruikers zoals bijvoorbeeld bij de inname van landbouwgebieden. Bovendien zal de herinrichting de kwaliteit en de duurzaamheid van het gebied versterken. Het verhogen van de waterbergingscapaciteit en het herstel van de vennen komen tegemoet aan de doelstellingen van integraal waterbeheer. Tenslotte zal de toegankelijkheid en de belevingswaarde toenemen. Dat een complex met bos, heide, landduinen en vennen door de zachte

Nederlandse Nationale Parken. Hier waren vele Nederlandse deputés en burgemeesters aanwezig. Député Hoes (Provincie Noord-Brabant) en Driessen (Provincie Limburg) kregen de eretitel van 'Zandgraaf' omwille van hun inzet voor natuurherstel van heide en landduinen in het binnenland. Alle sprekers en prominenten onderlijnden het belang van landschapstypen zoals natte en droge heide, vennen en landduinen voor zowel de belevingswaarde als voor de biodiversiteit. Investeren in de verdieping van de kwaliteit van natuur, zo luidde het, met de 20 Nederlandse nationale parken als kwaliteitsmerken voor TOPNATUUR.

Daarna gingen we naar de Loonse en Drunense Duinen nabij Tilburg in Noord-Brabant (dus vrij kort bij de grens) waar een natuurherstelproject in uitwerking is dat tien maal groter en ingrijpender is dan dat in Averbode Bos & Heide. Toen ik daar stond, besepte ik pas goed het enorme belang van het natuurinrichtingsproject Averbode Bos & Heide voor Vlaanderen en de grote verantwoordelijkheid die op de schouders rust van de beheerder, van het Agentschap Natuur en Bos, van de Vlaamse Landmaatschappij, van de minister en de gemeenten om te komen tot het herstel van een gedifferentieerd bos- en natuurgebied, rijk aan belevingswaarde en vol van biodiversiteit. Toen

Foto Staf De Roover

Foto Luc Vervoort

Foto Staf De Roover

recreant en de natuurliefhebber algemeen gewaardeerd wordt, bewijzen de Kalmthoutse Heide en het Nationaal Park Hoge Kempen met zijn prachtige Mechelse Heide. Monumenten voor de natuur maar evenzeer voor de recreant.

Natuurpunt krijgt veel waardering en begrip voor het herstel van dit gebied. Toch zijn er die de omvormingswerken in Averbode Bos & Heide willen afschilderen als bosvernietiging. Zoals reeds gezegd dienen de ingrepen om van het geheel een duurzaam bos- en natuurcomplex met toekomst te maken bestaande uit verschillende bostypen, heiden, landduinen en vennen, met hoge toegankelijkheid en belevingswaarde.

Ontwikkeling Topnatuur in Nederland

Vrijdag 11 april was ik te gast in het Nederlandse Vught als spreker op een themabijeenkomst onder de naam 'Investeren in Topnatuur en kwaliteit' van het Samenwerkingsverband

ik het enthousiasme zag van alle bestuurders die betrokken waren bij de Nederlandse nationale landschappen, werd ik gesterkt in de overtuiging dat eens in Averbode Bos & Heide de werken voor TOPNATUUR uitgevoerd en de resultaten op het terrein te zien zullen zijn, ook hier het enthousiasme overweldigend zal zijn.

Tijdelijke ingrepen zijn nodig om duurzaamheid te garanderen

Bij ingrepen is weerstand een constante. Bij de natuurinrichting van Het Vinne (Zoutleeuw) waren er tijdens de werken ook vragen en bedenkingen. Nu is Het Vinne echter een ware aantrekkingspool geworden voor de streek en levert in zijn ééntje een substantiële bijdrage aan de verhoging van de biodiversiteit. Verschillende zeldzame soorten hebben er zich gevestigd. Zonder Het Vinne zou de balans van de achteruitgang van biodiversiteit in Oost-Brabant en Vlaanderen negatiever zijn. Het is zoals bij de verbouwing van een huis of de restauratie van een monument. Met veel studie, overleg en inbreng van experts wordt er een doordacht plan gemaakt. In een eerste fase krijg je een (gedeel-

telijke) ontmanteling die tot nogal wat ongemak en onzekerheid kan leiden. Pas daarna kan een duurzame verbouwing of duurzame restauratie starten. Door die fase moet je heen. Datzelfde geldt evenzeer bij een natuurinrichtingsproject zoals Averbode Bos & Heide.

Het natuurinrichtingsproject Averbode Bos & Heide levert in zijn eentje een zeer cruciale bijdrage. Deze bijdrage zal alleszins effectief en efficiënt zijn en veel duurzamer dan het vele papier, de colloquia en schone verklaringen zonder resultaatsverbintenissen die rond natuurbehoud te dikwijls worden gedaan.

Steun Averbode Bos & Heide en word ambassadeur

We richten ons tot alle mensen met een hart voor natuur om vooreerst de steunoproep te onderschrijven door een mailtje met je naam en woonplaats te sturen naar 'steun@averbodebosenheide.be'.

Je kan ook meer doen en actief ambassadeur worden. Gewoon al de kleine inspanning doen om het positieve verhaal door te vertellen en de mensen, burens, vrienden, collega's juist te informeren geeft een groot resultaat.

We doen daarom een oproep aan onze afdelingen en leden om naast het onderschrijven van de 'steun-mail' ook ambassadeur voor de biodiversiteit en voor dit natuurontwikkelingsproject te worden. De Walk for Nature 2008 in Diest en de campagne 'Werk mee aan biodiversiteit – Countdown 2010' zullen dit thema eveneens in de kijker plaatsen. In het najaar zullen we de Dag van de natuur aangrijpen om op verschillende plaatsen in Oost-Brabant nieuwe bossen of bosjes aan te planten en bossen en bosranden te versterken. Want duurzaam bos is ook onze zorg. Op vele plaatsen komen we op voor bosuitbreiding en onze natuurgebieden behoren vaak tot de weinige plaatsen in Vlaanderen waar duurzaam bos nog een kans krijgt. Van de 10 000 ha bijkomend bos in Vlaanderen die in de bindende bepalingen van het Structuurplan Vlaanderen opgenomen werden, moet maar eens echt werk worden gemaakt. Op de Dag van de natuur kunnen onze afdelingen daartoe al een bijdrage leveren.

*Hugo Abts,
Voorzitter NPOB,
Regionale Vereniging voor NATUUR EN LANDSCHAP*

Oproep van de voorzitter aan alle afdelingen en mensen met een hart voor natuur: steun Averbode Bos & Heide door het zenden van een mail met je naam en woonplaats naar steun@averbodebosenheide.be. Daarnaast kan je ook actief ambassadeur worden van de campagne 'Werk mee aan biodiversiteit' en het natuurinrichtingsproject Averbode Bos & Heide. Stuur een mail naar ambassadeur@averbodebosenheide.be

Meer informatie: www.averbodebosenheide.be

